

فرهانی، رئیس انجمن صنایع کفش ماشینی و اتحادیه صادرکنندگان کفش ماشینی استان قم:

صنعت کفش نیازمند حمایت دولت است

صنعت در استان قم را چه می‌دانید؟

به نظر من دو مشکل اصلی این صنعت را تنها در استان قم بلکه در کشور آزار می‌دهد. مشکل اول مربوط به مواد اولیه و ناکارآمدی نظام توزیع آن می‌شود که باعث نوسانات شدید قیمت مواد اولیه شده که این مشکل برای مواد PVC و PU حادثر بوده است. این مشکل علاوه بر افزایش قیمت محصول و کاهش توان رقابت با محصولات ارزان قیمت چینی در بازارهای صادراتی، حتی بازارهای داخلی را هم تحت الشعاع قرار داده و امکان برنامه‌ریزی را از تولیدکننده گرفته است.

برای مثال، قیمت PU در خرداد ماه امسال رشدی ۸۰ درصدی نسبت به اسفند ۸۹ داشت و این امکان وجود دارد که در صورت عدم نظارت و برنامه‌ریزی دولت امسال هم این وضعیت تکرار شود.

دومین مسئله، ضعف در بازاریابی و مدیریت بازار است. به دلیل سیستم سنتی بازاریابی و تبلیغات ضعیف شاهد رقابت منفی بین واحدها برای کاهش قیمت هستیم؛ در صورتی که با رفع این مشکل، صنعت کفش و دمپایی استان قم علاوه بر توان توسعه در فعالیتهای داخلی، پتانسیل بالایی برای افزایش صادرات و ورود به بازارهای جهانی دارد. البته در کنار این دو مشکل، کمبود نقدینگی و ضعف در طراحی مدل نیز این صنعت را آزار می‌دهد.

پیشنهاد شما برای حل این مشکلات چیست؟

در مورد مواد اولیه دولت باید وارد عمل شود. بارها گفته‌ایم توزیع PVC در بورس اشتباه است و باید این ماده توسط تعاونی‌های مورد تأیید پتروشیمی توزیع شود و یا حداقل در بورس سهم جداگانه‌ای برای تعاونی‌ها در نظر گرفته شود، که ظاهراً این مورد اخیر مورد قبول قرار گرفته و در صدد اجرای آن هستند. در مورد PU هم بسیاری از مشکلات به دلیل وارداتی بودن آن است. به نظر من، اگر دولت این ماده را در کشور با کیفیت مناسب تولید کند (که توان و پتانسیل

صنعت کفش استان قم سال‌هاست که قطب اصلی تولید انواع پای‌پوش‌های ماشینی کشور شناخته می‌شود. در دو سال اخیر با شروع پروژه توسعه خوشه کفش استان قم از سوی شرکت شهرک‌های صنعتی، شاهد پویایی این استان در این عرصه و پررنگ شدن حضور آن در عرصه‌های مختلف صنعت کفش بودیم که برگزاری اولین جشنواره صنعت کفش قم در مهرماه امسال، حضور مؤثر در کمیته علمی صنعت کفش کشور و تدوین قطع‌نامه اولین همایش ملی صنعت کفش در تبریز از نمونه‌های آن است. به این انگیزه سران آقای ابوالفضل فرهانی، رئیس انجمن صنایع کفش ماشینی و اتحادیه صادرکنندگان کفش ماشینی استان قم، رفتیم تا صحبت‌های او را درباره این صنعت بشنویم.

جناب آقای فرهانی، لطفاً

مختصری درباره تاریخچه تأسیس صنعت کفش در استان و نیز سابقه فعالیت خودتان در این زمینه بفرمایید. صنعت کفش ماشینی یکی از مهم‌ترین صنایع فعال استان است و قدمتی بیش از ۵۰ سال در استان دارد. این استان با تولید کفش‌های لاستیکی معروف به گالش در اواخر دهه ۳۰ و بعد پای‌پوش‌های PVC وارد عرصه صنعت کفش ماشینی کشور شد. در دهه هفتاد و به دلیل نیاز کشورهای تازه استقلال یافته در آسیای میانه این صنعت در

استان به اوج خود رسید و بیش از ۶۰۰ واحد تولید کفش و دمپایی در استان راه‌اندازی شد که متأسفانه اکنون به دلیل عدم حمایت مناسب این تعداد به ۲۳۰ واحد تنزل پیدا کرده است. ولی با وجود این، و در کنار هجوم کفش‌های چینی به بازارهای کشور به دلیل تلاش‌های بی‌وقفه فعالان این عرصه، این صنعت هم‌چنان زنده است و چشم به روزهای روشن آینده دارد.

این استان در سال ۸۹ حدود ۸۰ میلیون جفت انواع پای‌پوش ماشینی تولید کرد و در زمینه صادرات با افزایشی ۳۰ درصدی نسبت به سال ۸۸، صادرات خود را به ۴۵ میلیون دلار رساند تا کفش برای سومین سال پیاپی کالای اول صادراتی استان شود. البته این آمار صادرات مربوط به گمرکات استان قم است در حالی که مقدار زیادی از تولیدات استان از گمرکات سایر استان‌های مرزی صادر می‌شود.

اما در مورد سابقه بنده؛ مدت ۳۰ سال است که در زمینه تولید کفش ماشینی فعالیت دارم و ۵ سال به عنوان صادرکننده نمونه استان برگزیده شدم. هم‌چنین ۱۴ سال است که ریاست انجمن صنایع کفش ماشینی استان و ۴ سال است که ریاست اتحادیه صادرکنندگان کفش استان را برعهده دارم.

با توجه به حضور و تجربه

بالای شما در این عرصه، مشکلات اصلی این

میمون برای این صنعت است. فرصت‌ها و تهدیدهای ما در این صنعت در استان‌های مختلف، نقاط مشترک بسیار زیادی دارد و ما می‌توانیم با تعامل و همکاری صمیمانه و سازنده، تکیه بر نقاط مشترک و گذر کردن از اختلاف نظرها، قدرت چانه‌زنی خود را افزایش دهیم و به پیشرفت و توسعه یکدیگر کمک کنیم.

یکی از مهم‌ترین جنبه‌های همکاری، تلاش جمعی و یکپارچه برای ورود به بازارهای صادراتی جدید است که با تغییر نگاه داخلی به صادرات و افزایش روحیه همکاری بین تولیدکنندگان استان‌های مختلف امکان‌پذیر است.

کانون: و سخن آخر؟

باید توجه داشت که صنعت کفش و دمپایی استان اشتغالزایی مستقیم و غیرمستقیم بسیار بالایی دارد و بعضاً با کارخانه‌هایی با فضای ۱۵۰۰ تا ۲۰۰۰ متر مربع ۳۰ تا ۴۰ کارگر مشغول به کارند که این تعداد در صورت تولید کارخانه در شیفت شب، می‌تواند تا نزدیک دو برابر افزایش یابد. هم‌چنین باید به این نکته اشاره کنم که این صنعت در بخش اشتغال خانگی بسیار تأثیرگذار بوده است و برخی واحدهای تولیدی بیش از ۴۰۰ شغل خانگی ایجاد کرده‌اند؛ لذا از مسئولان محترم که توجه خاصی به سیاست‌های اشتغالزایی دارند، انتظار داریم با برنامه‌ریزی مناسب و حمایت از این صنعت گام بلندی در مسیر افزایش فرصت‌های شغلی استان بردارند.

نوسانات شدید قیمت مواد اولیه شده که این مشکل برای مواد PU و PVC حادث‌تر بوده است. این مشکل علاوه بر افزایش قیمت محصول و کاهش توان رقابت با محصولات ارزان قیمت چینی در بازارهای صادراتی، حتی بازارهای داخلی را هم تحت‌الشعاع قرار داده و امکان برنامه‌ریزی را از تولیدکننده گرفته است

آن هم هست) این مشکلات تا حد زیادی حل خواهد شد. در مورد بازار هم درخواست ما از دولت حمایت و سرمایه‌گذاری برای توسعه بازار و مطالعه بازارهای جدید است. واحدهای ما تماماً واحدهای کوچک و متوسط هستند و توان مالی سرمایه‌گذاری برای مطالعه بازار جدید و تبلیغات و اموری از این دست را ندارند. اگر این بسترسازی در بازارهای جدید توسط دولت صورت گیرد، ما توان افزایش چند برابری صادرات را داریم. چرا صادرات کفش ایران باید ۱۳۰ میلیون دلار باشد در حالی که کشورهایی مانند اندونزی و ویتنام صادرات میلیارد دلاری دارند؟ البته ما در قم برای توسعه بازار به همت دفتر توسعه خوشه اقدام به تشکیل یک کنسرسیوم صادراتی و جمع شدن تعدادی از واحدها در کنار یکدیگر کرده‌ایم، و برنامه‌های خوبی برای توسعه بازار پای‌پوش استان داریم.

کانون: ۱۳ مهرماه شاهد برگزاری سومین جلسه کمیته علمی کشور در قم بودیم. نظر شما در مورد تشکیل این کمیته چیست؟

در ۲۱ آبان ماه ۱۳۸۹، جلسه‌ای با حضور هیئت‌مدیره انجمن کفش قم، عامل توسعه خوشه کفش قم و هیئت‌مدیره جامعه در دفتر جامعه تشکیل شد و ما در آن جلسه پیشنهاد دادیم که ارتباط و تعامل استان‌هایی که قطب تولید کفش در کشور هستند بیشتر شود تا بتوانیم یک هسته مرکزی قوی برای پی‌گیری مطالبات و مشکلات این صنعت داشته باشیم. خوشبختانه این اتفاق در اردیبهشت امسال و با هدف برگزاری اولین همایش ملی صنعت کفش رخ داد. این که استان‌های تهران، تبریز، مشهد، اصفهان و قم که قدرت‌های اصلی تولید پای‌پوش در کشورند، دور هم جمع شوند و تعامل داشته باشند اتفاقی بسیار خوب و

زندگی را میدان رقابتی نیبید که برای پیروزی در آن باید دیگران را شکست داد

